

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

ליהודים היתה
אורה ושמחה

Dirshu

דרשו ד' ועוזו

קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שלישי י"ד אדר תשפ"ג | דף היומי בבלי: נזיר מג | דף הכולל: 0.
דף היומי בהלכה: מתחילת סימן קי"א עד תחילת סימן קי"ג.

מוסר: שמירת הלשון - פרק ז' עד 'והנה אמרו'.

קנין חכמה הלימוד השבועי: ש. חשבון הנפש פ"ג "והשישה ועשרים חשבוננו" פ"ג "והתשעה ועשרים שיתבונן"

האם היה המן שמן או רזה? ומדוע בעטו בו אחשוורוש ואסתר?

דרשה חגיגית לפורים, מאוצרו הטוב של סופר הסת"ם הרב יצחק קאפ שליט"א

יעקב א. לוסטיגמן

ולכן אמרו חז"ל, שאם היו ישראל משמרים את שתי השבתות הללו, שבת הגדול ושבת שובה, לקיים בהם כל האומר דבר בשם אומרו, מיד היו נגאלים לחיים ולשלום.

ובאמת מבקש הרב קאפ שליט"א לפלפל בסוגיא הידועה בעניין משקלו של המן והקושיא ששאלו הראשונים אם היה שמן או רזה, והביאו ראיות לכאן ולכאן, כי מצד אחד נאמר "וימלא המן", כלומר שהיה מלא ברכת ה' ים ודרום, ועוד הניף המן את ידו להכריז קבל עם ועולם על משקלו העצום כשאמר בפה מלא: ועשרת אלפים ככר כסף אשקול", הרי שהיו עצום משקלו עד מאוד.

מאידך מעידה אסתר המלכה אשר לבשתה רוח הקודש ואומר "איש צר", ולא מצאנו ידינו ורגלינו בדבר הזה, האם היה המן שמן או רזה.

אומנם השיבו הדרשנים בשנים קדמוניות, שכאן לפני הטבעת וכן לאחר הסרת הטבעת, שניתוח הטבעת שעבר המן הפך אותו משמן לרזה, ולאחר מכן הסיר את הטבעת וחזר לשומנו הראשון. אבל שתי תשובות יש בתשובה זו: ראשית כל, ניתוחי הטבעת כבר מזמן יצאו מה'מודה' והוחלפו בניתוחי שרוול, קיצור קיבה, ניתוחי רשת ועוד שלל כינויים אחרים, כשאף אחד כבר אינו יודע מה הוא ניתוח טבעת.

מנהג ישראל מימים ימימה, שביום הפורים מחדשים חידושי תורה נפלאים אשר לא שמעתם און, ואשר טוב היה שלא תשמע אותם און, למעט ביום הפורים עצמו, אשר בו הרשות נתונה לכתוב ולדרוש בלי גבול ומידה, כדי להרבות השמחה.

והנה, זכיתי ואחד מידידי הוא ממש בבחינת מעיין הנובע, סופר הסת"ם הבקי והזריז במלאכתו, הרה"ח ר' יצחק קאפ שיחי', ועל כן ביקשתי ממנו לשאת 'דרשה של פורים' בפני קוראי הפותח.

הרב קאפ, פתח מייד באומרו ווארט נפלא משמו של הגאון רבי חיים קרייזווירט זיע"א, שאמר שהרי ידוע מאמר חז"ל שאלמלי שמרו ישראל שתי שבתות מיד היו נגאלים, וכמו כן ידוע מאמר חז"ל "כל האומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם", ולכאורה יש להקשות, מה יביא את הגאולה? האם שמירתן של שתי שבתות, או אמירת דבר בשם אומרו?

אלא השיב הגר"ח קרייזווירט זצ"ל בדרך צחות, ששתי המימרות הללו עניין אחד הן, כי הרי מנהג ישראל תורה שכל רבני הקהילות דורשין שתי שבתות בשנה, בשבת הגדול ובשבת שובה, ואז הם מקיימים בעצמם המאמר "שואלים ודורשים", כלומר, הם לוקחים בהשאלה דרשה ששמעו מרב אחר, ודורשים אותה בעצמם, ולפעמים הם שוכחים לומר את הדרשות הללו בשם אומרן...

התחבטתי רבות בשאלה זו, ואחר הדברים האלה חשבת לתרץ ממעשה שהיה, שפעם באתי יום למחרת פורים לבית הכנסת ושמעתי שני מקבצי נדבות משוחחים ביניהם בסיפוק רב על ההספק העצום שהספיקו בפורים והכסף הרב שהצליחו לאסוף ושיש בו כדי להתקיים בכבוד מספר חודשים.

"תראה איזה חג מיוחד במינו העניק לנו המן הרשע", אמר האחד לחברו, "הוא נתן לנו כזה חג של 'מתנות לאביונים', ואנחנו, האביונים, יצאנו מורוחים!".

התכרכמו פני חברו שהשיב כנגדו: "אם היה זה רק המן הרשע, ניחא... הבעיה שגם פרעה הרשע לוקח חלק בסיפור הזה. את כל מה שנתן לנו המן בפורים, יבוא פרעה וייקח מאתנו עוד לפני הפסח, ואם אינך מאמין לי, בוא ניפגש כאן יום אחרי הפסח, ותגיד לי כמה כסף נשאר לך מהמגבית של פורים...".

חשבת לעצמי, הרי זאת התשובה על קושיית חז"ל. "ויהי בימי", בלשון צער, כי המן הרע החליט להפיל פור דווקא על חודש שנים עשר הוא חודש אדר, בתוך שלושים יום קודם חג הפסח, מה שגורם לכך שהעניים יישארו בלי כלום כאותו שועל שנכנס רעב לכרם ויצא ממנו כשהוא רעב כי היה צריך לצום שלושה ימים.

וכדי לסיים בדבר טוב, אני רוצה לשאול רק שאלה אחת נוספת: הרי אחשוורוש אומר להמן "ונחתום בטבעת המלך". כולנו יודעים מה הוא נחתום? מי שאופה כיכרות לחם, איך הצליח אחשוורוש להכניס נחתום אל טבעת המלך?

התשובה היא מיניה וביה, מה אומר הפסוק מיד לאחר מכן? "ונחתום בטבעת המלך... אין להשיב!", זאת אכן שאלה קשה שאין עליה תשובה.

שנזכה לשמוח בשמחת הפורים ולהמשיך ממנה שפע ברכה ושמחה לכל ימות השנה. אמן כן יהי רצון.

וביותר קשה על תשובה זו, כי הרי המן אמר "עשרת אלפים ככר כסף אשקול", עוד לפני הסרת הטבעת, כשהיה אמור להיות רזה, ודווקא לאחר הסרת הטבעת אמרה עליו אסתר המלכה 'איש צר'.

על כן יש לענות תשובה יותר מעמיקה, ואני בעניי חשבת להשיב בפשיטות שאכן יש לקיים בהמן 'תפוס לשון ראשון', ואין ספק שהיה שמן עד מאוד.

ורגליים לדבר שהיה המן שמן מאוד, עד שנראה היה כמו כדור ולא ידעו היכן מתחיל והיכן נגמר וכל רואהו היה מבקש לבעוט בו בגלל צורתו העגולה, וכפי שנכתב במפורש במגילה: "והמן נבעט מלפני המלך והמלכה",

ואם לחשך אדם לומר שאמרה עליו אסתר "איש צר", אף אתה הקהה את שיניו ואמור לו, ממקרא זה גופא אני דורש, ושפיל לסיפיה דקרא מה כתיב ביה? "איש צר ואויב המן הרזה".

ואם כן יש לנו שני מיעוטים בפסוק, 'צר' ו'רזה' ואין מיעוט אחר מיעוט אלא לרבות, ואם כן לא באה אסתר אלא לומר שהוא שמן, ובחרה לדבר בשפה פתלתלה ולנקוט בשני מיעוטים כי בבית המלוכה הרגילו אותה לדבר בלשון דיפלומטית, וד"ל ואכמ"ל ודפח"ח.

עוד יש לומר על מה ששאלו חז"ל שכל מקום שנאמר "ויהי בימי", אינו אלא לשון צער, ואם כן יש צער גם במגילת אסתר שלכאורה היא כולה שמחה גדולה, וגם מה שהשיבו שהיתה גזירת המן ואחשוורוש, הרי צער זה היה רק לשעה והשמחה היא לדורי דורות, והרי אסתר ביקשה "כתבוני לדורות", ומדוע אם כן כתבו את המגילה בלשון של "ויהי בימי"?

אחת הפקידות קוראת את מגילת אסתר ביום שלישי ט' בשבט, וחברותיה מקשיבות לה ברוב קשב... כשהבחינו בו, קידמו את פניו בברכה: "או הרב יצחק, איזה יופי שבאת, אולי תוכל להשלים את הקריאה, אנחנו לא כל כך מכירות את המילים, וזה מסובך לנו לקרוא כל כך הרבה ברצף אחד..."

לכבוד פורים, סיפור אמיתי שקרה לפני קצת יותר מחודש, הנאה מובטחת...

הגיע למשרדיה של עירייה גדולה ומכובדת, כדי להגיש מסמכים ולקדם איזה פרויקט שהיה זקוק לכמה אישורים מהעירייה. אבא מכיר היטב את המקום על משרדיו ואגפיו השונים, הוא ביקר שם פעמים רבות, וגם מכיר רבים מאוד מהפקידים העובדים שם. הפעם הוא חיפש פקידה מסוימת שמשמשת כ'מנהלת תחום', באחד מ'יחידות המפתח' של אחד מהאגפים העירוניים, הקשורים לאדמיניסטרציה של קונפדרציה, או משהו דומה לזה...

יוחנן וסרמן

את הסיפור הבא שמעתי מבנו של בעל המעשה, איש מפי איש, והוא התחולל בשנה האחרונה באחת מערי השפלה. וכך הוא מספר: אבא שלי עוסק בצרכי ציבור, ומתוקף עבודתו בתחום, הוא מרבה לצאת ולבוא בין משרדי הרשויות השונות. היה זה ביום שלישי, ט' בשבט, בשעה 12:32 בצהרים. הוא

אחת הפקידות קוראת את מגילת אסתר ביום שלישי ט' בשבט, וחברותיה מקשיבות לה ברוב קשב...

כשהבחינו בו, קידמו את פניו בברכה: "או הרב יצחק, איזה יופי שבאת, אולי תוכל להשלים את הקריאה, אנחנו לא כל כך מכירות את המילים, וזה מסובך לנו לקרוא כל כך הרבה ברצף אחד..."

"מה אתן עושות?" שאל אבא שלי בפליאה לא מוסתרת, והפקידה המקורבת ליהדות הסבירה לו בסבלנות: "אנחנו מתפללות על פרנסה. מה זאת אומרת מה אנחנו עושות? אל תגיד לנו שאתה לא מכיר את המנהג הקדום הזה..."

הוא קצת התבלבל... "אמ... ספרו לי קצת על המנהג הקדום, אני רוצה להבין על מה מדובר?..."

"אתמול בלילה הלכתי לשיעור ביהדות", הסבירה הפקידה, "והרבנית אמרה שיש מנהג נפוץ לומר את 'פרשת המן' ביום שלישי של פרשת בשלח.

השבוע פרשת בשלח, נכון?

- כן, בהחלט, השבוע קוראים את פרשת בשלח, אבל...

נו, אז זה מה שאנחנו עושות, אנחנו קוראות את פרשת המן ואחשוורוש... זאת תפילה מיוחדת לפרנסה...

ובכן רבותי, אני יודע שאתם לא מאמינים לי וחושבים שאני המצאתי את הסיפור, אבל הפעם, לכבוד מצוות הפורים, מצוות ו'נהפוך הוא', סיפרתי לכם סיפור אמיתי...

הוא נכנס ללשכתה של הפקידה, שתמיד משתדלת לעזור ולסייע לכל דבר שבקדושה. יש לה לב חם לתורה ויהדות, למרות שהיא עצמה אינה שומרת מצוות לעת עתה.

עם כניסתו ללשכה הוא מיד מבחין בכך שהמקום שלה ריק. נהיה לו לא טוב על הלב, המשמעות היא שהוא הגיע ממרחק, פינה לעצמו מספר שעות לצורך כך, וכל זה רק כדי לשמוע שהיא לא מרגישה טוב ושיהיה עליו לבוא שוב בעוד שבוע או שבועיים... אבל הפקידה היושבת לצדה מיהרה להרגיע אותו... "אל דאגה כבוד הרב, היא הגיעה לעבודה, תיכף היא תיגש, הם פשוט נכנסה לזמן מה לחדר הישיבות, שם היא מתפללת יחד עם עוד שתי חברות..."

מתפללת? בשעה 12:32 בצהריים? זה קצת מוזר. אולי היא החליטה סוף סוף לחזור בתשובה? כל הכבוד!!!

הוא ממתין רבע שעה, והיא עדיין לא באה. מי יודע, אולי היא משלימה את כל התפילות שהחסירה מאז היתה בת 12 ועד כה? זה יכול לקחת שנתיים.

אחרי שהתלבט, החליט ללכת ולבדוק בעצמו מה קורה בחדר הישיבות.

הוא נקש בעדינות על הדלת ונכנס בזהירות, כדי שלא להפריע את תפילתן של הפקידות... ואז נגלה לנגד עיניו מחזה מדהים, או אולי, נכון יותר יהיה לומר שנשמע לאוזניו דבר פלא של ממש.

"ויאמר המלך לאסתר גם ביום השני במשתה היין, מה שאלתך אסתר המלכה וייתן לך, ומה בקשתך עד חצי המלכות ותעש..."

לאחר שסיפר את הסיפור, התיישב הבודחן בדעתו שאולי לא יפה שסיפר את הסיפור הזה ברבים, כי הלא בייש את הרבי בזה שאמר כאילו שהרבי אינו יכול לשיר, ולכן החליט לפייס את הרבי...

לקט אמרות צחות שנשמעו מפיו של אב"ד סאנטוב שליט"א, והופיעו בעלון הנפלא 'נועם שיח' לפרשת תרומה תשפ"ג

הראשונה שהשתתף בה אחר ששמע את הסיפור סיפר את זה לכולם. אך לאחר שסיפר את הסיפור, התיישב הבודחן בדעתו שאולי לא יפה שסיפר את הסיפור הזה ברבים, כי הלא בייש את הרבי בזה שאמר כאילו שהרבי אינו יכול לשיר, ולכן החליט לפייס את הרבי.

נכנס איפוא ר' ישראל אל הרבי שליט"א, וסיפר להרבי את מה שהשמיע ברבים, ואמר שברצונו לבקש הימנו מחילה. שאל אותו הרבי "תגיד לי, כשסיפרת את הסיפור הזה ברבים, האם צחקו השומעים?" חייך ר' ישראל ואמר "נאר וואס דען?!" [רק מה?]

אמר לו הרבי "אם כן ברצוני לבקש ממך טובה, מעתה, בכל חתונה שתשתתף שם תשתדל בבקשה לספר את הסיפור הזה, כי גם אני רוצה לקחת חלק בזה שמשמחים אידישע קינדער..."

כ"ק מרן אדמו"ר מוויזשניץ-לונדון שליט"א הוצרך פעם לנסוע למקום מסוים, הרבי נכנס לרכב שחיכה לו ונסע למחוז חפצו. כשיצא הרבי מהרכב, נשאר הנהג ברכב וחיכה להרבי, ובינתיים הדליק הנהג את הטייפ ושמע קצת מיזיק.

כשחזר הרבי ונכנס לרכב עדיין דלק הטייפ ונשמעו קולות שירה וזמרה. שאל הרבי "מי שר שם?", השיב הנהג, שזה משורר בשם מרדכי ורדיגר, ומוכר בפי כל בשם "מרדכי בן דוד".

הרבי שמע וחיך, ואמר בבדיחותא: שמו של המשורר בדיוק להיפך מהשם שלי, לו קוראים "מרדכי בן דוד", ולי קוראים "דוד בן מרדכי". אמר הנהג להרבי "המשורר גם שר בדיוק להיפך מהרבי..." והרבי חיך.

בהזדמנות סיפר הנהג הזה את הסיפור לבדחן הנודע הרב ישראל שטערן שליט"א מלונדון, והוא קפץ על המציאה, ובחתונה

עם הארץ אחד נתן לכורך ספרים לכרוך את ההגדה של פסח ואת ה"סליחות" שנתפרקו ובלו, טעה הכורך והכניס דפים אחדים מה"סליחות" לתוך ההגדה של פסח, כשהגיע העם הארץ למנין המכות בליל הסדר, קרא "דם צפרדע כינים ערוב אשמנו בגדנו גזלנו" וכו', הקשה הבן, "אבא! בשנה שעברה לא היו כל כך הרבה מכות", ענה האב "שכחת בני שהשנה היא שנה מעוברת..."

דלא כהש"ס הבבלי

בספר "מים חיים" (עמוד מ"א) הביא שהגאון הגדול רבי חיים

קרייזווירט זצ"ל גאב"ד אנטווערפן ישב פעם בביתו בירושלים עיה"ק וקיבל קהל נזקקים ל"ע ופיזר נתן לאביונים, כך היתה דרכו תמידין כסדרן, כשנסע לא"י הביא עמו סכומים נכבדים לחלקם ביעקב ולהפיצם בישראל.

ישב שם בנו ותמה: הרי גמרא מפורשת היא (מסכת ברכות דף ו' ע"ב) "כיון שנצטרך אדם לבריות פניו משתנים ככרום", ופה נראה לי שהמקבלים בירושלים אינם מוטרדים כלל...

ברגע כמימרא ענה לו גאב"ד אנטווערפן כשחיוך נסוך על פניו: זה הרי בש"ס הבבלי ולא בש"ס הירושלמי.

יש לכם מושג כמה ילדים היו להיטלר ימ"ש? רובכם כנראה לא יודעים. ולסדאם חוסיין? יאסר ערפאת? חסן נסראללה? ולדימיר פוטיין? סתם סתם, הוא לא קשור לפה...

את מי זה מעניין כמה ילדים היו להמן הרשע, ולמה חז"ל צריכים לספר לנו שהיו לו 208 ילדים? וגם, מה קרה לילד בן השנתיים ששתה חצי בקבוק של סבון בועות??

יעקב א. לוסטיגמן

מזה שנים רבות, מציקה לי שאלה מסוימת במגילת אסתר. חז"ל הקדושים אומרים שלהמן היו לא פחות מ-208 ילדים, שנאמר ויספר להם המן את כבוד עושרו ורב בניו". 'ורב' בגימטריא 208.

ואני תמיד שאלתי את עצמי, למאי נפקא מינא? את מי זה מעניין כמה ילדים היו להמן הרשע?

תגידו, אתם יודעים כמה ילדים היו לאוסמה בן לאדן ימח שמו וזכרו? סביר להניח שלא.

יש לכם מושג כמה ילדים היו להיטלר ימ"ש? רובכם כנראה לא יודעים.

ולסדאם חוסיין? יאסר ערפאת? חסן נסראללה? ולדימיר פוטיין? סתם סתם, הוא לא קשור לפה...

את מי זה מעניין כמה ילדים יש להמן הרשע? היו לו הרבה ילדים, היה לו הרבה כסף, וזהו, למה אנחנו צריכים יותר מידע מזה?

השאלה הזאת המשיכה להציק לי במשך שנים, עד שפעם אחת מינו אותי להיות ה'בעל קורא' בקריאת המגילה בבית הכנסת שלנו (לא באמת...).

אני קיבלתי עלם עצמי את התפקיד ברוב רצינות, התכוננת רבות, חזרתי על המילים עם הטעמים עשרות פעמים מתחילת המגילה ועד סופה, ניסיתי לדקדק ככל יכולתי באותיות. עשיתי את המקסימום.

ואז גיליתי שיש משוכה אחת שאותה אני כמעט לא מצליח

לעבור...

"ואת ויזתא... ע-אאאא ש-אאאא רת.... בני המן".

כמה זה קשה לומר את המילה עשרת, ושהציבור ישמע אותך... כמובן שלומר מילה אחת זה לא קשה, אבל כשהיא באה אחרי רשימה של עשרת בני המן ברצף ובנשימה אחת והיא צריכה להיות צמודה אליהם באותה הנשימה, היא כבר נאמרת בלי אוויר בכלל.

חשבתי לעצמי, "איזה מזל שלהמן לא היו 11 ילדים... הייתי מתעלף על הבימה באמצע קריאת המגילה..."

ואז נזכרתי שבעצם היו לו הרבה יותר מ-11 ילדים. היו לו 208 ילדים...

אלא מה, מתברר שהקב"ה עשה לנו נס גדול שביום שלושה עשר לחודש שנים עשר הוא חודש אדר, היום אשר שיברו אויבי היהודים להרוג בהם, באותו יום רוב בניו של המן לא שהו בשושן הבירה, ולכן לא ביקשה אסתר המלכה שיתלו אותם על העץ, וממילא הרווחנו רשימה קצרה למדי של עשרה ילדים בלבד, כזאת שמתאימה פחות או יותר לסיבולת לב-ריאה של בעל הקורא הממוצע...

אלא מה, אין בעל הנס מכיר בנסו. רוב הקוראים פשוט קוראים מה שכתוב, עוברים את המשוכה, וממשיכים הלאה בלי לשים לב לנס העצום שאירע כשבני המן התפזרו בכל מלכות אחשוורוש ולא נשארו בביתם שבשושן הבירה...

לכן באים חז"ל ולוחשים לנו על האוזן... "היו לו 208 ילדים... באותו יום התחוללו לא פחות מ-198 ניסים, כש-198 מבניו של

זה די ברור שיצאו לו הרבה בועות מהפה...
"נלחצנו מאוד, הילד נראה רגיל לחלוטין, אבל... מי יודע מה הסבון הזה עלול לעשות לו...
"רעייתי התחילה להתפלל בדמעות, ואני התקשרתי למרכז ההרעלות של בית החולים רמב"ם בחיפה וביקשתי הכוונה.
"במרכז ההרעלות אמרו לי שזה תלוי בתגובות. אם הילד מתנהג כרגיל, הוא לא מקיא ואין שום שינוי בהתנהגותו, הכל בסדר, אות היא שהסבון הזה אינו רעיל ואפשר להמשיך בשגרה, אבל אם חלילה הוא יקיא או יגלה תסמינים של חוסר נוחות קיצונית - מיד לבית החולים ללא שיהוי...
"כשאשתי שעה את זה, התפילות שלה התחזקו עוד יותר... גם אני הצטרפתי, ועמדנו זה בקרן זוית וזו בקרן זוית. הקב"ה שמע את תפילותינו צדיקים בני צדיקים, והילד המשיך לתפקד כרגיל כאילו לא קרה דבר, ברוך הוא וברוך שמו.
"ואז, בלילה קרה דבר מעניין. השכבנו את הילד לישן, והוא נרדם מיד, ישן וישן וישן - 12 שעות ברצף. אפילו פעם אחת לא התעורר לבכות בלילה. וזה אחרי חודשים שבהם הוא סובל מנידודי שינה כל לילה מחדש, ואנחנו צריכים לקרוא לפניו את כל ספרי הזיכרונות עד שיירדם בשעה טובה.
"קמתי בבוקר, אמרתי 'מודה אני', נטלתי ידיים, התמתחתי, ואז חשבתי לעצמי.. מה קרה כאן? איך בדיוק הלילה נפתרה הבעיה?
"ההסבר שלי מאוד פשוט. התפללנו. התפללנו שהילד יהיה בריא ושלם ושלא יאונה לו כל נזק. התפילות עזרו למנוע הרעלה חלילה, ועל הדרך הם פתרו לנו עוד כמה בעיות, כמו בעיית נידודי השינה. כי התפילה יש לה כח עצום והיא משיגה הרבה יותר ממה שחשבנו מלכתחילה להשיג באמצעותה".
ההסבר הזה של הרב יוסף קדיש פרידמן, פותר לנו גם את השאלה שלנו... עם ישראל התפלל להינצל מאחשוורוש ומהמן, ועל הדרך התפילה גם עזרה לדורי דורות, שנוכל להגיד את כל הבנים שנתלו על העץ בנשימה אחת, ולהישאר בחיים. שיהיה לכולנו פורים כשר ושמח!

המן הרשע יצאו משושן הבירה ומצאו את מותם בשאר מדינות המלך...".
עכשיו כבר מובן היטב מדוע הוצרכו חז"ל לגלות לנו את הסוד המיותר לכאורה.

ועכשיו אני רוצה לשאול אתכם שאלה חשובה. למה באמת? בזכות מה זכינו לכזה נס גדול שרוב בניו של המן יצאו מהעיר לפני מותם?

על כך אני רוצה לספר לכם סיפור האמיתי שהתחולל לפני שבוע וחצי בערך, בביתו של איש 'דרשו' הרב יוסף קדיש פרידמן, וגם התפרסם בהפחת בימים האחרונים...
וכך הווא גופא דעובדא:

הילד בן השנתיים לא ישן טוב בתקופה האחרונה. הוא מתקשה להירדם... זה קורה לכולנו, יש לנו דאגות של תשלומי משכנתא, שידוכים לילדים, קידום תורים בגמ"ח המרכזי ותככים בעבודה מול הבוס ושאר העובדים.

מה חשבתם? בגלל שהוא בן שנתיים אין לו דאגות? אז תדעו לכם שדאגות יש בכל גיל. מי אומר שמחר הדייסה בבקבוק תהיה חמה מספיק? אולי ייגמרו חבילות ה'מטרנה' בסופר מרקט הקרוב? ובכלל, אומרים ש'אוונט' הפסיקו לייצר מוצצים, זאת אומרת שהוא יהיה חייב להתרגל למוצץ של 'אינפניטי'. אולי אתם לא כל כך מבינים בזה, אבל שתדעו שזה נשמע מאוד מלחיץ, לפחות כך הילד חווה את זה בעולם הרגשי הפנימי שלו!

"הלכנו לרופאים", מספר הרב פרידמן, "עשינו בדיקות. הילד בריא ושלם, לא קרה לו כלום ב"ה. הדלקנו נר לרבי מנחם מנדל בן ר' יוסף לרבי ישעיה בן ר' משה ולרבי נחמן בן פייגא. הילד ממשיך לבכות בלילות..."

"ואז יום אחד קרה משהו מאוד מלחיץ, הקטנצ'יק ניצל רגע של חוסר תשומת לב, הצליח להיכנס לחדר הרחצה, מצא בקבוק של 'סבון בועות' ושתה אותו בהנאה מרובה.
"לא ברור לנו אם הוא שתה רבע בקבוק או חצי בקבוק, אבל

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה ראשית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:
dirshu@dirshu.co.il

הפורתח בכל יום..
המייל היומי של 'דרשו'.

איך להיות 'שותה חכם'?

מידע חשוב למקיימים בהידור 'חייב אינני לבסומי בפוריא'

אחרת כחצי שעה לפחות, כדי לתת לגוף זמן לעכל את האלכוהול. המתנה אינה מונעת את ההשתכרות!

ד. יש להקפיד ששתיית האלכוהול תהיה מלווה באכילה ושתיית מים ומשקאות קלים (אכילת טוסט שרוף מועילה במיוחד). מומלץ לשתות לפחות כוס אחת של משקה קל על כל מנת אלכוהול.

ה. יש להתרחק לגמרי ממשקאות מוגזים. הם מסבכים את עיכול האלכוהול.

ו. מומלץ להימנע משתיית משקאות המכילים קפאין (קולה, קפה, תה וכדו'), הקפאין מייבש את הגוף בנוסף לאלכוהול. אם הנך מרגיש בחילה, הפסק לשתות אלכוהול, שתה כמה שיותר מים, ואכול מאכלים עם פחמימות. לא לאכול כלל - זו טעות!

אחר השתייה:

בכדי להחזיר לגוף את הויטמינים שאיבד מחמת השתייה המרובה, וכן לעזור לגוף לעכל את האלכוהול שעדיין נשאר בו, יש להקפיד להמשיך לשתות מים ומשקאות קלים המכילים מלח, סוכר, וויטמינים (במיוחד ויטמין C ואשלגן), מומלץ לקחת גם כדורי ויטמינים.

אם אינך חש בטוב בבוקר שלאחר מכן, מומלץ לאכול בננות, ביצים (עדיף מבושלות מאשר מטוגנות) ובמיוחד טוסט שרוף. דברים אלו מכילים רכיבים תזונתיים המסייעים לגוף לשקם את עצמו. כמו כן המשך לשתות ולנוח היטב.

בהצלחה!

א' פריילעכין פרים (:)

כללים הבאים יכולים למנוע או לכה"פ למעט תופעות לא רצויות, והם מבוססים על מקורות רפואיים מוסמכים. לאדם שאינו חש בטוב מומלץ להימנע משתיית אלכוהול, הפוגע במערכת החיסונית של הגוף.

לפני השתייה:

א. לאכול הרבה, במיוחד מאכלים שמנים (יש שהמליצו על שמן זית מעורב במאכל אחר), מטוגנים או המכילים פחמימות (מוצרי קמח, תפוחי אדמה, אורז וכדו').

ב. כדאי מאד לאכול טוסט שרוף, הפחמן שבו מסייע רבות לעיכול האלכוהול.

ג. לשתות מים או משקאות קלים, במיוחד אותם המכילים ויטמינים. מומלץ אף לקחת כדורי ויטמינים.

על אף שהאוכל מאט את השפעת האלכוהול איננו מונע את ההשתכרות! האכילה והשתייה המוקדמת מונעת את התייבשות הגוף, ומסייעת בעיכול האלכוהול, וע"י כך מונעת תחושת בחילות וכדו'.

תוך כדי השתייה:

א. חשוב מאד לבחור משקאות איכותיים (בדרך כלל נמדד ע"פ המחיר). וכן עדיפים משקאות הבהירים בצבעם וכאלו שאינם מכילים סוכר, כל אלו מתעכלים בגוף ביתר קלות.

ב. אין לשתות סוגי אלכוהול המיוצרים ממקורות שונים זה מזה (כגון: יין, בירה, וודקה, ויסקי וליקר).

בשום אופן אין לשתות בירה ואח"כ יין.

ג. אין לשתות הרבה בבת אחת, יש להמתין בין מנת משקה (כוס יין של 13% אלכוהול או כוסית משקה חריף של 45%) למנה

האזינו לתוכנית 'הפוח בכל יום' בקו השיעורים של דרשו

כל הכתבות והתוכן משודרים להאזנה מדי יום מפי הרב אברהם פוקס

077-2222-666 שלוחה 31

באותו רגע התחוללה מלחמה אדירה בליבו של האיש. מצד אחד הוא מחזיק בידי סכום שבכוהו להציל את חייו של יהודי, אב למשפחה! הוא יכול להיות המלאך המושיע שלהם. אבל מצד שני, הוא הרי אגר וצבר את הכסף בעמל ויזע במשך שנים, להנאתו ולטובתו. לא כדי לתרום אותו לאחרים...

כמה גדול ועצום כוחה של תפילה ביום הפורים, ולמה אנחנו כל כך עסוקים ביום הנשגב הזה

יוחנן וסרמן

הניסיון הקשה, ונותן אותו כדי להציל נפש מישראל? מגיע לו שכר עצום... וכך הוחלט להעניק לו כח עוצמתי: כל היוצא מפיו ייעשה. בכוחו לברך יהודים, וכל הברכות שלו יתקיימו.

לאחר מכן קמו המקטרגים וטענה ניצחת בפניהם. אם ניתן בידי של אדם כח בלתי מוגבל, הוא יוכל לשדד מערכות עולם, זה מסוכן לתת לו את הכח הבלתי מוגבל הזה.

אבל המתנה כבר ניתנה ואי אפשר לקחתה בחזרה, ולכן הוחלט לתת לו לצדה עוד 'מתנה' קטנה. חיבה עזה לטיפה המרה! הוא יהיה שיכור כל ימיו וכך לא יוכל לברך ולשנות סדרי בראשית.

מאותו יום הפך האיש לשיכור המתגולל בין בקבוקי יין ריקים, שותה ונהנה מכל רגע בחברתו של היין, חי חיי גן עדן לשיכורים, אבל לא יכול לברך איש.

באותה העת פרצה מגיפה, ובאו אל מרנא הבעל שם טוב הקדוש כדי לבקש ממנו שיעתיר בתפילה לעצור את המגיפה. אבל הבעל שם טוב הקדוש אמר שהיחיד שבכוחו לבטל את הגזירה הזאת, זה פלוני הצדיק מהכפר הסמוך...

הלכו השליחים לכפר הסמוך וחיפשו יהודי צדיק העונה לשם בו נקב מרנא הבעל שם טוב, אבל התברר להם שהיחיד בכפר שעונה לשם זה, הוא השיכור המדופלם שכבר מספר שנים אל היה מפוכח אפילו לא לרגע אחד בודד.

בצר להם הגיעו אליו, ודרשו ממנו לגזור שתיעצר המגיפה. השיכור לא הבין מה הם רוצים ממנו ולא שיתף פעולה, רק אחרי שמנעו ממנו יין במשך מספר שעות, הוא נכנע ל'סחיטה' ונאלץ לשמוע בקולם. הוציא בפיו את הגזירה שתיעצר המגיפה, ואכן באותו הרגע נעצרה המגיפה.

אמר הרה"ק בעל החידושי הרי"ם זיע"א: זה בדיוק מה שקורה איתנו ביום הפורים. זהו יום קדוש ונורא שבו 'כל הפושט יד נותנים לו'. זהו יום של שמחה בשמים, עת רצון מיוחדת, כל יהודי יכול לבקש כל משאלות לבו.

לכן ניתנה לנו גם המצווה לשתות יין עד דלא ידע, שלא ננצל את היום בצורה טובה מדי... לכן אנחנו עסוקים כל כך עם התחפושות ומשלוחי המנות וקריאת המגילה ומתנות לאביונים ועוד.

אבל אנחנו צריכים להיות חכמים, להבין עד כמה היום הזה קדוש ונורא, כמה נשגב הוא היום, וכמה עצום כוח התפילה ביום זה. אנחנו צריכים לנצל אותו!!!

את המעשה הבא סיפר מזכה הרבים הגאון רבי ברוך רוזנבלום שליט"א בשם הרה"ק בעל החידושי הרי"ם' מגור זיע"א, בדרשה שמסר לרגל יום הפורים אשתקד:

מעשה היה בתקופתו של מרנא הבעל שם טוב זיע"א, ביהודי שהיה במצב רוחני ירוד רח"ל, ויראת השמים שלו לא היתה כראוי. אותו יהודי אגר כסף במשך שנים רבות, והתכוון להשתמש בו למטרות לא כשרות. הוא ללא התברך באמצעים, אבל בחירוק שיניים צבר אגורה ועוד אגורה, וכך קיבץ עוד רובל ועוד רובל עד שהגיע לסכום של 500 רובלים.

ויהי היום, יצא היהודי העירה, כשצורו בידו, וכשאינן יראת שמים בלבד, היצר הרע וחבורת מלאכי החבלה שלו ששו ושמוחו בראותם יהודי הולך לדבר עבירה, אבל כשעבר באחד הכפרים בדרך שמע פתאום קול צווחה ויללה של אשה הבוכה בכאב מר. נחרד האיש לשמע קול היללה, ופנה לראות מהיכן מקורה, והנה נגלו לנגד עיניו אשה יהודיה וילדיה הרכים, בוכים ומורטים שערות ראשם באבל כבד ואיום.

כשניסה לברר איזה אסון קרה למשפחה, עצרה האשה לרגע את בכייתה הנוראות והסבירה: "מחר בבוקר עומדים לתלות את בעלי", היא אמרה ופרצה בבכי מחודש, "עכשיו נמסר לנו שמדובר בהחלטה סופית ואין לנו שום אפשרות לעצור את גזר הדין האיום והנורא הזה".

הוא המשיך לשאול והתברר לו שהסיבה שבגינה רוצה הפריץ לתלות את היהודי, היא כספית. הוא היה חייב לפריץ סכום של 500 רובלים, ולאחר שלא עמד בתאריך, והפריץ נתן לנו כמה הזדמנויות נוספות שלא עזרו לכך שהצליח להשיג את הסכום, מתכוון הפריץ לתלות אותו, כדי להטיל את אימתו על שאר התושבים באזור.

באותו רגע התחוללה מלחמה אדירה בליבו של האיש. מצד אחד הוא מחזיק בידי סכום שבכוהו להציל את חייו של יהודי, אב למשפחה! הוא יכול להיות המלאך המושיע שלהם.

אבל מצד שני, הוא הרי אגר וצבר את הכסף בעמל ויזע במשך שנים, להנאתו ולטובתו. לא כדי לתרום אותו לאחרים...

המלחמה היתה כבדה במיוחד, אבל היצר הטוב ניצח. הוא תלש מעצמו את צרור הכסף, והפקיד בידיה של האשה שמירה לרוץ אל הפריץ ולחלץ את בעלה מחבל התלייה.

בשמים התחולל רעש גדול... יהודי שמוותר על רכושו למרות

כל העצות בנוגע לעניית 'אמן' על ברכת 'גאל ישראל'

נוהגים להוסיף בשבת וביום טוב - נחשבים כולם כהמשך של ברכת גאל ישראל לענין זה. ולענין 'אמן' על ברכת גאל ישראל בשחרית - לדעת השולחן ערוך אסור לענות, ולדעת הרמ"א מותר, ולכתחילה יש לסיים בשוה עם הש"ץ, או להתחיל "ד' שפתי תפתח" מעט לפני שהש"ץ מסיים את ברכת גאל ישראל; ויש שמסיימים 'גאל ישראל' בלחש, ונחלקו הפוסקים אם מנהג הגון הוא.

[שו"ע קיא, א, משנ"ב ב-ו, וביה"ל ד"ה חזור; בו"מ דרשו, 5, 7, 8, 11, 12]

חכמינו ז"ל תיקנו לסמוך גאולה לתפילה, דהיינו שלא להפסיק בתפילת שחרית בין ברכת 'גאל ישראל' לתפילת שמונה עשרה. ולכתחילה אין להפסיק אף בשהייה של יותר מ'כדי דיבור', דהיינו כדי אמירת שלש מילים. ואסור אף להרהר אז בדברי תורה, או לענות לקדיש, קדושה או 'ברכו', אך מותר לשומעם בשתיקה. וגם בתפילת ערבית מצוה לסמוך גאולה לתפילה ככל האמור; וברכת 'השכיבנו', ברכת 'יראו עינינו' שמוסיפים בחו"ל, והפוסקים שיש

באילו ימים מותר לענות לקדיש ולקדושה בין גאולה לתפילה?

יוצא לקראתנו, ואם מפסיקים בין גאולה לתפילה מתרחקים בכך מן המלך, ושוב לא יתקרב עוד, חלילה, בשונו לפניו לתפילה; ולדעתם אין הבדל בין שבת לחול. ולהלכה - ניתן להקל ולענות בשבת לקדיש, קדושה ו'ברכו', בין גאולה לתפילה, וכן לומר את המילה 'מודים' כשהציבור מגיע ל'מודים דרבנן', אך לצורך אחר אסור להפסיק. ויום טוב דינו כחול.

[שו"ע קיא, א, משנ"ב ח-ט, וביה"ל ד"ה וטוב; בו"מ דרשו, 14]

יש אומרים שתקנת חכמים לסמוך גאולה לתפילה נלמדת מסמיכות הפסוק בספר תהלים "יהיו לרצון אמרי פי... ד' צורי וגואלי", שנזכרת בו הגאולה, לפסוק "יענך ד' ביום צרה...", שהוא ענין התפילה; ויש שכתבו שלפיכך אין חובה לסמוך גאולה לתפילה בשבת, כיון שיום השבת אינו 'יום צרה'. ויש אומרים שעיקר הטעם לתקנת סמיכת גאולה לתפילה הוא משום שבברכת 'גאל ישראל' כביכול דופקים על דלת בית המלך, והמלך

מי שסיים 'גאל ישראל' כשהציבור מתחילים מוסף - האם רשאי להתפלל עמהם?

לא יוכל להתפלל עמהם שמונה עשרה - מותר להמתין ולהתפלל שמונה עשרה עמהם ולומר קריאת שמע וברכותיה לאחר מכן, אך אין לנהוג כך בקביעות. ואם סיים ברכת 'גאל ישראל' של שחרית כשהציבור מתחילים תפילת מוסף - יש אומרים שרשאי להתפלל מוסף עמהם, כדי שיתפלל בציבור, ומקיים בכך דין סמיכת גאולה לתפילה, ויש אומרים שאין להקדים מוסף לשחרית.

[שו"ע קיא, ג, משנ"ב יא, וביה"ל ד"ה וטוב; בו"מ דרשו, 22-23]

מי שטרם קרא קריאת שמע עם ברכותיה בשעה שהציבור עומדים להתחיל תפילת שמונה עשרה - אם בידו להתפלל בציבור לאחר מכן, לא יתפלל עם ציבור זה. ואם אין בידו להתפלל בציבור לאחר מכן - בשחרית, יאמר קריאת שמע וברכותיה ויתפלל שמונה עשרה ביחידות; ואף בשחרית של שבת. ובערבית, יתפלל שמונה עשרה עם הציבור; ואף אם הציבור טרם החלו את תפילת ערבית, אך תפילתם מהירה, ואם יתחיל עמהם קריאת שמע וברכותיה

* את תפילת הדרך יש לומר לאחר היציאה לדרך, דהיינו לאחר שהתרחק יותר משבעים אמה מהבית האחרון בעיר; וזאת מחשש שמא יתחרט ולא יצא לדרך, וברכתו תהיה לבטלה.
* אין לומר תפילת הדרך אלא בדרך שאורכה פרסה ויותר, כיון שבפחות מכך אין הדרך נחשבת למקום סכנה, ובדרך הפחותה מפרסה יש לומר תפילת הדרך ללא 'חתימה'.
* בדרך המוחזקת כמקום סכנה יש לברך אף אם היא בטווח של פחות מפרסה ממקום ישוב. ויש אומרים כי בזמננו מוחזקות כל הדרכים כמקום סכנה, בגין תאונות הדרכים הרבות. ויש חולקים.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

כיצד ינהג מי שלא התחיל את תפילתו עד סמוך לסוף זמן תפילה?

אולם, אין לדלג על ברכות קריאת שמע, גם אם משום כך יאלץ להתפלל את שמונה עשרה לאחר סוף זמן תפילה. ואף על קריאת שמע הנקראת בסדר התפילה יחד עם ברכותיה, לא ידלג, למרות שאינו מקיים בה את מצות קריאת שמע - שהרי הוא עומד כבר לאחר סוף זמן קריאת שמע - ואינו קורא אותה אלא כדי "לעמוד בתפילה מתוך דברי תורה", כלשון חכמינו ז"ל.

[משנ"ב עא, ד; בו"מ דרשו, 9 ו'14; וראה שו"ע נב, א]

מי שלא התפלל שחרית עד סמוך לסוף זמן התפילה, כלומר, עד סמוך לסיום השליש הראשון של היום, והזמן כה קצר, עד שאם יתפלל בסדר הרגיל יחלוף זמן התפילה כבר בהגיעו לברכות קריאת שמע - ידלג על חלק מפסוקי דזמרה, לפי סדר חשיבותם (ראה במקורות), ובמקרה הצורך ידלג על כל פסוקי דזמרה, עם ברכות 'ברוך שאמר' ו'ישתבח'; כדי שיספיק לברך את ברכות קריאת שמע לפני סוף זמן תפילה, שהוא גם סוף הזמן של ברכות קריאת שמע.

לפתוח את היום בטוב...

הצטרף אלינו וקבל את המייל היומי של 'דרשו'
'הפותח בכל יום' לתיבת המייל שלך

להצטרפות נא שלחו מייל לכתובת

dirshu@dirshu.co.il